

Vjerovanje u Allaha

[Bosanski – Bosnian – بوسنی]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod: Senad Muhić

Revizija:
Mr. Hakija Kanurić
Ersan Grahovac

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿الإِيمان بِاللَّهِ﴾

«باللغة البوسنية»

محمد بن إبراهيم التوبيجري

ترجمة: سناد موهيتش

مراجعة:

م. هاكيما كانوربيتش
أرسان غراهوفاتس

2013 - 1434

IslamHouse.com

Vjerovanje u Allaha

- Vjerovanje u Allaha obuhvata četiri stvari:

Prva: Vjerovanje u postojanje Allaha.

Allah Uzvišeni je sva stvorenja stvorio i načinio da po prirodi vjeruju u Tvorca, kao što Uzvišeni veli: *Ti upravi lice svoje vjeri, kao pravi vjernik, djelu Allahovu, prema kojoj je On ljude načinio – ne treba se mijenjati Allahova vjera, ali većina ljudi to ne zna.* (Er-Rum, 30.)

1. Razum sam po sebi upućuje da ovaj Svemir ima Tvorca. Sva stvorenja, i ona prijašnja, i ona koja će doći, moraju imati nekoga ko ih je stvorio, jer je nemoguće da sama sebe stvore ili da se igrom slučaja pojave. Zato, ona moraju imati Tvorca, a to je Allah, Gospodar svjetova, kao što On kaže: *Zar su oni bez Stvoritelja stvorenici ili su oni sami sebe stvorili?! Zar su oni nebesa i Zemlju stvorili?! Ne, nego oni neće da vjeruju.* (Rt-Tur, 35-36.)

2. Osjetila, također, ukazuju na postojanje Allaha, jer mi vidimo smjenu dana i noći, vidimo kako opskrba dolazi ljudima i životinja, i vidimo kako se planski upravlja svim stvarima vezanim za stvorenja. To ukazuje, bez ikakve sumnje, na postojanje Allaha.

On čini da noć i dan naizmjenice nastupaju i u tome je, doista, pouka za one koji pameti imaju. (En-Nur, 44.)

3. Allah Uzvišeni je potpomogao Svoje poslanike i vjerovjesnike raznim čudima i nadnaravnim djelima koje su ljudi vidjeli ili o kojima su čuli.

To su djela koja su van mogućnosti ljudi, kojima Allah jača i pomaže Svoje poslanike, što jasno ukazuje na postojanje Nekoga Ko je sve te poslanike slao. Primjeri tih nadnaravnih djela su: vatra u koju je Ibrahim bačen postala je hladna i spasonosna, razdvajanje mora u vrijeme Musaa, oživljavanje mrtvih u vrijeme Isaa, te rascjepljenje mjeseca za vrijeme Muhammeda, sallallahu alejhi ve selleme.

Zato ne postoji nikakva sumnja u Negovo postojanje.

Allah kaže: *Poslanici njihovi su govorili: Zar se može sumnjati u Allaha, Stvoritelja nebesa i Zemlje. On vas poziva da bi vam neke grijehe vaše oprostio i da bi vas do roka određenog ostavio.* (Ibrahim, 10.)

4. Koliko je se samo puta Allah odazvao onima koji su Ga dozivali, koliko je samo dao onima koji su od

Njega nešto tražili, a sve to, bez imalo sumnje ukazuje na Njegovo postojanje, znanje i moć.

*I kada ste od Gospodara svoga pomoć zatražili,
On vam se odazvao: "Poslaću vam u pomoć hiljadu
meleka koji će jedni za drugim dolaziti. (El-Enfal, 9.)*

*I Ejjubu se, kada je Gospodaru svome zavapio:
„Mene je nevolja snašla, a Ti si od milostivih
najmilostiviji!“ – odazvasmo i nevolju mu koja ga je
morila otklonismo i vratismo mu, milošću Našom, čeljad
njegovu i uz njih još toliko i da bude pouka onima koji
se Nama klanjaju. (El-Enbija, 83-84.)*

5. Također i ono što je Allah propisao ukazuje da postojanje Allaha. Veličanstveni i pravedni propisi koji obuhvataju sve što je u interesima stvorenja, a koje je On objavio u Svojim knjigama preko Svojih poslanika i vjerovjesnika su jasan pokazatelj da je sve to došlo od Gospodara, Mudrog i Moćnog i Onoga Ko poznaje šta je potrebno stvorenjima.

Druga: Vjerovanje da je samo Allah Gospodar i da u tome nema sudruga (tevhidur-rububijje)

Gospodar koji zaslužuje da se obožava je vladar voji sve posjeduje, sve stvara i svime upravlja, u čijim

rukama je sve. Nema stvoritelja osim Allaha, nema apsolutnog vladara osim Njega, On svime upravlja i vlada, sva stvorenja su Njegova stvorenja, sva vlast je Njegova vlast, On je Silni i Milostivi, nije ni o kome ovisan i On je hvale dostojan, On sve zna i Svemoćan je, svoju milost spušta kada se od Njega milost zatraži, oprašta onima koji oprost traže, daruje onome ko od Njega traži, odaziva se kada ga neko zove, radi šta hoće. On je Živi i Vječni i Njega ne obuzima niti drijemež niti san.

On je jedini vladar nebesa i Zemlje, i Njemu pripada ono što je na njima, Njegove su riznice nebesa i Zemlje, On poznaje sve tajne na nebesima i na Zemljii, i sve vojske nebesa i Zemlje su Njegove.

Allah Uzvišeni kaže: ***Gospodar vaš je Allah, koji je nebesa i Zemlju u šest vremenskih razdoblja stvorio, a onda se iznad Arša uzvisio; On tamom noći prekriva dan, koji ga u stopu prati, a Sunce i Mjesec i zvijezde se pokoravaju Njegovojoj volji. Samo On stvara i upravlja! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova!*** (El-E'arah, 54.)

I kaže: ***Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji i nad onim što je na njima; On sve može!*** (El-Maide, 120.)

Zato moramo znati i biti ubjedeni da je samo Allah Gospodar koji je sve stvorio i sve što postoji oblikovao i da je nebesa i Zemlju samo On stvorio.

Eto to vam je Allah, Gospodara vaš, pa se Njemu klanjajte! Zašto ne razmislite? (Junus, 3.)

Allah Uzvišeni je stvorio Sunce i Mjesec, noć i dan, vodu i biljke, ljude i životinje, stvorio je i prašinu, brda i mora.

Onaj kome pripada vlast na nebesima i na Zemlji, koji nema djeteta, koji u vlasti nema ortaka i koji je sve stvorio i kako treba uredio! (El-Furkan, 2.)

Sve je Svojom moći stvorio, On nema nikakvog pomoćnika, niti savjetnika, slavljen neka je, On je Gospodar Jedini i Svemoćni. On se iznad Arša uzvisio iz Svoje milosti, nebesima upravlja Svojom snagom, Zemlju je poravnao Svojim htijenjem, sva stvorenja je stvorio Svojom voljom, robovima upravlja Svojom moći. On je Gospodar istoka i zapada, nema boga osim Njega, Živi i Vječni.

Allah je Stvoritelj svega i On upravlja svim, u Njega su ključevi nebesa i Zemlje! A oni koji u Allahove

dokaze ne vjeruju, oni će biti izgubljeni! (Ez-Zumer, 62-63.)

Zato znajmo i budimo uvjereni da je Allah Gospodar i da je Svemoćan, da sve obuhvata, svime vlada, sve zna, da je iznad svojih stvorenja, vratovi se pred Njegovom veličinom pokoravaju, glasovi se pred Njegovom veličinom stišavaju, moćni su pred Njegovom moći poniženi. Pogledi do Njega ne mogu doprijeti, a On do pogleda dopire; On je milostiv i u sve upućen, radi šta hoće i sudi kako hoće.

Kada nešto hoće, On samo za to rekne: „Budi!” – i ono bude. (Jasin, 82.)

On, Uzvišeni, zna sve što je na Zemlji i na nebesima, poznaje vidljivi i nevidljivi svijet, On je Veličanstveni i Uzvišeni. On poznaje težinu svih brda i količinu svih okeana i mora, zna broj kapljica kiše, broj listova na drveću, broj zrna prašine, poznaje ono što noć prekriva i što dan otkriva.

UNjega su ključevi svih tajni, samo ih On zna, i On jedini zna šta je na kopnu i šta je u moru, i nijedan list ne opadne, a da On za nj ne zna; i nema zrna u tminama Zemlje, niti ičega svježeg niti ičega suhog, ničega što nije u jasnoj Knjizi. (El-En'am, 59.)

Moramo znati i biti uvjereni da Allah uvijek nešto radi, Njemu ništa nije skriveno ni na nebesima ni na Zemlji, On svime upravlja, vjetrove šalje, spušta kišu, i oživljava zemlju nakon mrtvila njezina, On uzvisuje koga hoće, unizuje koga hoće, život i smrt samo On daje, On daje kome hoće, a uskraćuje od koga hoće, jedne uzdiže dok druge ponižava.

Reci: „O Allahu, koji svu vlast imaš, Ti vlast onome kome hoćeš daješ, a oduzimaš je od onoga od koga hoćeš; Ti onoga koga hoćeš uzvisuješ, a onoga koga hoćeš unizuješ; u Tvojoj ruci je svako dobro - Ti, uistinu, sve možeš! Ti uvodiš noć u dan, i uvodiš dan u noć; Ti od neživog stvaraš živo, i od živog neživo; Ti opskrbљuješ koga hoćeš, bez računa.“ (Alu Imran, 26-27.)

Trebamo da znamo i da budemo ubjedeni da se samo kod Allaha nalaze riznice svega što postoji, kod Njega su riznice nebesa i Zemlje, i riznice svega što postoji su kod Allaha.

Riznice vode, biljnog svijeta, vazduha, metala, zdravlja, sigurnosti, blagodati, kazne, milosti, upute, snage, ponosa, i sve druge riznice su samo kod Allaha.

I ne postoji ništa čije riznice ne posjedujemo, a od toga Mi dajemo samo onoliko koliko je potrebno. (El-Hidžr, 21.)

Ukoliko spoznamo sve ovo i budemo ubjeđeni u Allahovu svemoć, veličinu, snagu, uzvišenost, znanje, vlast, riznice, milost, jednoću, u tom slučaju će se srca okrenuti Njemu, prsa će postati prostrana za ibadet, udovi tijela će se pokoriti, a jezici će Ga spominjati, veličati, slaviti i hvaliti. Tada nećeš moliti nikog osim Njega, niti ćeš od koga pomoći tražiti osim od Njega, niti ćeš se oslanjati osim na Njega, niti ćeš se plašiti nikoga osim Njega, niti ćeš obožavati nekog pored Njega.

To vam je Allah, Gospodar vaš, nema drugog boga osim Njega, Stvoritelja svega; zato Njemu robujte; On nad svim bdi! (El-En'am, 102.)

Treća: Vjerovanje da je samo On dostojan obožavanja (tevhidul-uluhijje)

Znamo i čvrsto smo uvjereni da je samo Allah istinski Bog, Koji nema sudruga, i da jedino On zaslžuje da se obožava. On je Gospodar svjetova, Bog svjetova, mi Ga obožavamo na način kakav nam je propisao sa punom poniznošću i ljubavi prema Njemu i sa potpunim veličanjem Njegovog Bića. Kao što smo se [nužno]

pokorili Njegovom gospodarstvu, time što nas je stvorio i nama [kosmičkim zakonima] upravlja, trebamo se [voljno] pokoriti Njegovoj božanstvenosti prihvatajući Njegove šerijatske naredbe i odredbe.

Kao što moramo da znamo i da vjerujemo da je samo On jedini Gospodar i u tome nema sudruga, tako isto moramo da znamo i da vjerujemo da je On jedini istinski Bog Koji se obožava i da u tome nema sudruga. Mi samo Njega obožavamo i pored Njega drugom božanstvu se ne pokoravamo.

A vaš Bog - jedan je Bog! Nema boga osim Njega, Milostivog, Samilosnog! (El-Bekare, 163.)

Dakle, Allah je jedini istinski Bog, i sve što se obožava mimo Njega je ništavno kao što je ništavan i ibadet koji se upućuje nekom drugom mimo Njemu.

To je zato što Allah - postoji, a oni kojima oni, pored Allaha, robuju - ne postoje, i zato što je Allah uzvišen i velik.“ (El-Hadždž, 62.)

Četvrta: Vjerovanje da samo Allah posjeduje potpuna svojstva i najljepša imena (tevhidul-esma' ves-sifat)

Značenje ovog vjerovanja:

1. Razumijevanje imena i svojstava
2. Njihovo pamćenje,
3. Njihovo priznavanje,
4. Obožavanje Allaha kroz njih,
5. Rad po onome što iz njih proizilazi.

Spoznaja Allahovih svojstava poput veličinstvenosti, veličine, slave, i uzvišenosti ispunjava srca robova strahopoštovanjem prema Allahu i veličanjem Njega.

Spoznaja Allahovih svojstava kao što su ponos, snaga, moć i gordost, ispunjava srca robova poniznošću prema Allahu.

Spoznaja Allahovih svojstava kao što su milost, dobročinstvo, dobrota, plemenitost ispunjava srce ljubavlju prema Allahu i željom za postizanjem Njegovi blagodati.

Spoznaja Allahovih svojstava poput apsolutnog znanja proizvodi kod roba svijest o tome da ga Allah uvijek vidi i prati šta radi, da poznaje sve njegove pokrete.

Spoznaja svih ovih svojstava neminovno proizvodi kod roba veličanje Allaha, ljubav i želju sa

Njim, potpuno oslanjanje na Njega, približavanje Njemu činjenjem ibadeta samo Njemu koji nema sudruga.

Sva ona imena i svojstava koja je Allah Sebi potvrdio i koja Mu je potvrdio Njegov poslanik i mi potvrđujemo, a ono što su On i Njegov poslanik negirali i mi negiramo.

Vjerujemo u Allahova lijepa imena i svojstva, i u njihova značenja i njihove posljedice. Tako vjerujemo da je Allah Rahim; značenje tog imena jeste da On posjeduje milost, a posljedica tog imena je to što On milost Svoju ukazuje kome hoće. Na ovakav način se tumače i sva ostala imena i svojstva.

Sve ovo potvrđujemo na način kakav priliči Allahu, bez bilo kakvog iskrivljivanja, negiranja, poistovjećivanja i poređenja, baš onako kako On veli: ***Njemu ništa slično nije i On sve čuje i sve vidi.*** (Eš-Šura, 11.)

* Vjerujemo da samo Allah posjeduje najljepša imena i najsavršenija svojstva i mi Ga obožavamo njima.

Allah ima najljepša imena i vi Ga obožavate njima, a klonite se onih koji iskreću Njegova imena – kako budu radili, tako će biti kažnjeni! (El-Earaf, 180.)

Ebu Hurejre, radiallahu 'anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, kazao: „**Allah ima devedeset i devet imena i ko ih obuhvati uči će u Džennet.**“ (Muttefekun alejhi)¹

Temelji vjerovanja u Allahova imena i svojstva

Vjerovanje u Allahova imena i svojstva počiva na tri temelja:

Prvi: Negiranje svake vrste sličnosti između Stvoritelja i stvorenja, u bilo kojem smislu, bilo da se radi o samom Biću, Njegovim imenima i svojstvima, ili Njegovim djelima.

Drugi: Vjerovanje u sve ono sa čime je Allah Sebe opisao i ono sa čime Ga je opisao Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme.

Treći: Prekidanje svake želje za spoznajom kakvoće Njegovih imena, svojstava i djela. Kao što ne znamo kakvoću Njegovog Bića, također ne znamo ni kakvoću Njegovih imena, svojstava i djela, kao što Uzvišeni naglašava: *Njemu ništa slično nije i On sve čuje i sve vidi.* (Eš-Šura, 11.)

¹Muttefekun alejhi; hadis bilježi Buhari (7392.) i Muslim (2677.).

Podjela Allahovih imena na dvije vrste

Prva vrsta: Imena koja se Allahu pripisuju i pojedinačno i zajedno sa drugim imenom. Takav je slučaj sa većinom Njegovih imena, kao što je: Onaj koji sve čuje (Es-Semi'u), Onaj koji sve vidi (El-Basiru), Jaki (El-Kavijju).

Druga vrsta: Imena koja se sama po sebi pojedinačno ne pripisuju Gospodaru, nego se uz takvo ime obavezno spominje drugo ime suprotno njimu.

To je zbog toga što se savršenost i potpunost očituje u spominjanju oba imena zajedno, kao što su imena: Onaj koji unapređuje i Onaj koji unazađuje (El-Mukaddimu ve-l-Mu'ehhiru), Onaj koji podaruje i Onaj koji uskraćuje (El-Kabidu ve-l-Basitu) i tome slično.

Ovakva vrsta imena sa računaju kao jedno ime i ne spominju se osim zajedno.

Podjela značenja Allahovih imena

Allahova imena se, obzirom na značenje, dijele na šest vrsta:

Prva vrsta: Imena koja ukazuju na Allahovo Biće i Njegovu jednoću, kao što su: Allaha, Ilah (Bog), Jedan, Jedini, Istiniti, Živi, Vječni, Prvi, Posljednji, Onaj koji je iznad svega, Onaj koji je iza svega, i druga imena slična spomenutim.

Druga vrsta: Imena koja ukazuju na Allahovu vlast i moć, kao što su: Snažni, Uzvišeni, Onaj Koji nad svim bdi, Svemoćni, Moćni, Jaki, Onaj Koji unapređuje i unazađuje i sl.

Treća: Imena koja ukazuju na stvaranje i obilato davanje, kao što su: Onaj Koji iz ničega stvara, Onaj Koji svemu daje oblik, Opskrbitelj, Darovatelj, Plemeniti, Dobročinitelj, Onaj Koji sve pazi i čuva i sl.

Četvrta: Imena koja ukazuju na znanje i sveobuhvatnost, kao što su: Onaj Koji sve čuje, Onaj Koji sve vidi, Sveznajući, Onaj Koji je o svemu obaviješten, Onaj Koji prati svaku kretnju, Koji je Svjedok svemu, Onaj Koji sve pazi, Onaj Koji sve obuhvata i sl.

Peta: Imena koja ukazuju na blagost, milost i oprost, kao što su: Gospodar, Milostivi, Samilosni, Blagi, Onaj Koji ne žuri sa kažnjavanjem robova, Onaj Koji je hvale dostojan, blagodaran, Onaj Koji voli, Zaštitnik, Pomagač, Onaj Koji je blizu, Onaj Koji se odaziva, Onaj

Koji prašta, Onaj Koji prelazi preko loših postupaka,
Onaj Koji pokajanja prima i sl.

Šesta vrsta: Imena koja ukazuju na upućivane i pojašnjavanje, poput: Upućivač, Onaj Koji pojašnjava, Onaj Koji svime upravlja, Onaj Koji pazi na sve i sl.

Allahu doista pripadaju najljepša imena i najuzvišenija svojstva i Njemu pripadaju svi postupci koji zaslužuju pohvalu i On je uzvišen i na nebesima i na Zemlji.

Sva Allahova lijepa imena ukazuju na jedno jedino Allahovo Biće, a svojim značenjima ukazuju na različite osobine tog Bića. *Allah, drugog boga osim Njega nema, najljepša imena ima.* (Taha, 8.)